

**WYMAGANIA EDUKACYJNE
EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA
W ZESPOLE SZKÓŁ NR 3 IM. JANA III SOBIESKIEGO
W STALOWEJ WOLI**

I. Zasady oceniania i sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

1. Ocenianie ma charakter systematyczny i wieloaspektowy.
2. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności: odpowiedzi ustne (obejmujące zakres trzech ostatnich zagadnień), prace pisemne, prace klasowe , sprawdziany (zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem, obejmujące większą niż trzy zagadnienia partię materiału i trwające ponad pół godziny), zadania domowe, testy sprawdzające (wiadomości, umiejętności), kartkówki (pisemna forma sprawdzająca znajomość trzech ostatnich zagadnień bez obowiązku wcześniejszego zapowiadania), samodzielnie opracowany materiał (np. referat, elementy wykładu, prezentacja multimedialna, projekt, doświadczenie itp.), aktywność na lekcji i inne.
3. Ocena jest jawna i (na prośbę ucznia lub rodzica) szczegółowo uzasadniona.
4. Uczeń ma prawo poprawić pisemnie ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w terminie ustalonym przez nauczyciela (nieprzekraczającym dwóch tygodni od momentu uzyskania oceny). Pozostałe oceny uczeń może poprawiać ustnie lub pisemnie – po uzgodnieniu formy i terminu z nauczycielem.
5. Szczegółowe zasady obowiązujące przy zastosowaniu ustalonych form sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej określa Statut Szkoły.

II. Ogólne cele edukacyjne w zakresie kształcenia i wychowania zawarte w podstawie programowej

Znajomość struktury obronności państwa.

Przygotowanie do sytuacji zagrożeń.

Opanowanie zasad pierwszej pomocy.

III. Wymagania edukacyjne uwzględniają:

Podstawę programową przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa. IV etap edukacyjny

– liceum

Program nauczania

Podręczniki wydawnictwa WSiP

Indywidualne możliwości zespołu klasowego

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU EDUKACJA DLA
BEZPIECZEŃSTWA**

Ocenę celujący otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania jak na ocenę bardzo dobrą,

a ponadto:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie;
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
- wykazuje wysoką aktywność w wykonywaniu dodatkowych zadań związanych z ratownictwem przedmedycznym oraz przeciwdziałaniem zagrożeniom;
- osiąga sukcesy w konkursach - mistrzostwach w udzielaniu pierwszej pomocy przedmedycznej.

Ocenę bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- precyzyjnie wymienia i uzasadnia polityczne oraz militarne warunki gwarancji bezpieczeństwa państwa;
- wymienia obowiązki obywateli w zakresie powinności obronnych;
- przedstawia i charakteryzuje organizację Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- wymienia rodzaje wojsk oraz służb w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- wyjaśnia podstawowe zasady międzynarodowego prawa humanitarnego;
- identyfikuje obiekty opatrzone międzynarodowymi znakami ochrony zabytków;
- wymienia podstawowe środki ochrony ludności i zwierząt;
- rozpoznaje rodzaje sygnałów alarmowych i zna obowiązki ludności po usłyszeniu alarmu;
- wskazuje drogi ewakuacji w szkole, omawia zasady ewakuacji ludności i środków materiałowych;
- potrafi ewakuować się z budynku w trybie alarmowym;
- wymienia zagrożenia czasu pokoju (ze szczególnym uwzględnieniem źródeł zagrożeń w jego najbliższej okolicy), wyjaśnia na czym polegają;
- zna zasady postępowania w momentach ich wystąpienia, podczas przebywania w domu, szkole, miejscu rekreacji i na trasie komunikacyjnej;
- wyjaśnia zasady postępowania związane z wyszukiwaniem i wynoszeniem ofiar rejonów porażenia;
- wskazuje sposoby zapobiegania panice podczas zagrożeń;
- uzasadnia konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń;
- omawia zasady postępowania podczas zagrożenia terrorystycznego;
- charakteryzuje środki rażenia, wymienia konwencjonalne rodzaje broni oraz wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie ludności w rejonach rażenia bronią konwencjonalną;
- wyjaśnia zasadę działania indywidualnych i zbiorowych środków ochrony przed bronią masowego rażenia;
- wyjaśnia znaczenie zastępczych budowli ochronnych;
- omawia zasady ewakuacji z terenów zagrożonych;
- omawia zasady postępowania ratowniczego w miejscu wypadku, od momentu zdarzenia do momentu przyjazdu służb medycznych i specjalistycznych;
- uzasadnia znaczenie udzielenia pierwszej pomocy;
- omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika;
- prawidłowo wzywa pomoc;

- rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej, wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku oraz zabezpieczenia miejsca zdarzenia;
- sprawnie posługuje się środkami przydatnymi przy udzielaniu pierwszej pomocy;
- ocenia stan poszkodowanego i demonstrowa sposób skontrolowania jego funkcji życiowych;
- udziela pierwszej pomocy w razie wystąpienia oparzeń, złamań i zwichnięć, krwotoków, dławienia się ciałem obcym, utraty przytomności, utraty oddechu, zatrzymania krążenia, wstrząsu pourazowego;
- samodzielnie rozwiązuje zadania, które są dobrze zaplanowane i zorganizowane, jest odpowiedzialny, pełni funkcję lidera w grupie.

Ocenę dobry otrzymuje uczeń, który:

- wymienia i opisuje struktury Systemu Obronnego Państwa;
- wymienia podstawowe obowiązki obywateli w zakresie powinności obronnych;
- wymienia rodzaje wojsk Sił Zbrojnych oraz określa ich zadania;
- wymienia dokumenty i ustawy normujące zasady funkcjonowania międzynarodowego prawa humanitarne, na podstawie tekstów źródłowych analizuje ich treść;
- rozpoznaje międzynarodowe znakami ochrony zabytków, podaje przykłady ochrony dóbr kultury;
- wymienia indywidualne środki ochrony dróg oddechowych i skóry;
- wyjaśnia znaczenie zabiegów sanitarnych oraz podaje przykłady działań służących ochronie zwierząt;
- definiuje rodzaje sygnałów alarmowych oraz podaje podstawowe zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu;
- umie zachować się w szkole po ogłoszeniu próbnego alarmu, wskazuje drogi ewakuacji;
- wymienia większość zagrożeń czasu pokoju (ze szczególnym uwzględnieniem źródeł zagrożeń w jego najbliższej okolicy), wyjaśnia na czym polegają;
- zna zasady postępowania w momentach ich wystąpienia, podczas przebywania w różnych miejscach (na zewnątrz i wewnątrz budynku);
- wymienia podstawowe czynności związane z wyszukiwaniem i wynoszeniem ofiar z rejonów porażenia;
- podaje skutki paniki;
- podaje skutki nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń;
- wymienia najważniejsze zasady postępowania podczas zagrożenia terrorystycznego;
- na podstawie tekstów źródłowych, rysunków, wyróżnia konwencjonalne rodzaje broni oraz wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie ludności w rejonach rażenia ;
- określa zasady postępowania ludności w sytuacji użycia broni masowego rażenia;
- określa zasady ewakuacji z terenów zagrożonych;
- zna ogniwa „łańcucha przeżycia”;
- omawia zasady postępowania ratowniczego z uwzględnieniem bezpieczeństwa ratownika;
- wzywa pomoc;
- wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku oraz zabezpieczenia miejsca zdarzenia;
- poprawnie wykonuje na manekinie, koledze/koleżance czynności ratownicze w razie wystąpienia oparzeń, złamań i zwichnięć, krwotoków, dławienia się ciałem obcym, utraty przytomności, utraty oddechu, zatrzymania krążenia, wstrząsu pourazowego;
- koryguje błędy kolegów podczas ćwiczeń;
- prawidłowo wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze.

Ocenę dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji;
- wymienia organizacje międzynarodowe, które są gwarantem bezpieczeństwa państwa;
- określa podstawowe zadania Systemu Obronnego Państwa;
- wymienia podstawowe powinności obronne władz samorządowych, instytucji i obywateli;
- wymienia rodzaje wojsk Sił Zbrojnych oraz określa zadania wybranych przez siebie formacji;
- definiuje pojęcie międzynarodowego prawa humanitarnego oraz podaje przykłady jego funkcjonowania, wymienia nazwy międzynarodowych organizacji humanitarnych;
- podaje przykłady obiektów chronionych na terenie Polski a także za granicą;
- opisuje podstawowe środki zabezpieczające ludzi i zwierzęta przed zagrożeniem;
- prawidłowo wykonuje polecenia (nauczyciela), podczas próby alarmu i ćwiczeń ewakuacyjnych szkoły;
- wymienia źródła wystąpienia ewentualnych zagrożeń w jego najbliższej okolicy;
- zna zasady postępowania w momentach ich wystąpienia;
- rozumie konieczność ewakuacji osób poszkodowanych z miejsca zdarzenia;
- wie, jakie czynniki sprzyjają rozprzestrzenianiu się paniki, zna podstawowe techniki opanowania emocji;
- rozumie konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń;
- określa zasady postępowania podczas zagrożenia terrorystycznego;
- na podstawie tekstów źródłowych, rysunków, rozpoznaje konwencjonalne rodzaje broni oraz podaje podstawowe zasady postępowania ludności w rejonach rażenia;
- wymienia rodzaje broni masowego rażenia oraz sposoby zachowania w przypadku ich użycia;
- wymienia przykłady budowli ochronnych;
- określa sposoby ewakuacji z terenów zagrożonych;
- wymienia etapy działań ratowniczych na miejscu zdarzenia z uwzględnieniem bezpieczeństwa ratownika;
- wzywa pomoc;
- pod kierunkiem nauczyciela wykonuje na manekinie, koledze/koleżance proste czynności ratownicze w razie wystąpienia oparzeń, złamań i zwichnięć, krwotoków, dławienia się ciałem obcym, utraty przytomności, utraty oddechu, zatrzymania krążenia, wstrząsu pourazowego;
- zna zawartość apteczki ratowniczej.

Ocenę dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- ma duże braki w zakresie wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia;
- Z pomocą nauczyciela**
- rozwiązuje typowe problemy teoretyczne lub praktyczne;
  - wymienia 2 organizacje międzynarodowe, które są gwarantem bezpieczeństwa państwa;
  - określa różnice w zakresie działania między militarnym i pozamilitarnym podsystemem obronności państwa;
  - podaje przykłady świadczeń obywateli na rzecz państwa w sytuacji nadzwyczajnych zagrożeń;
  - wymienia rodzaje wojsk Sił Zbrojnych;

- podaje powody oraz przykłady akcji humanitarnych, rozpoznaje międzynarodowe znaki Czerwonego Krzyża, Czerwonego Kryształu i Czerwonego Półksiężyca;
- definiuje pojęcie dóbr kultury, podaje przykłady chronionych polskich i zagranicznych dóbr;
- na podstawie tablic, rysunków i innych środków dydaktycznych, segreguje zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry, podaje przykłady budowli ochronnych;
- uczestniczy w ćwiczeniach ewakuacyjnych szkoły;
- wymienia zagrożenia czasu pokoju (np. powodzie, pożary, wypadki, lawiny, awarie techniczne, ataki terrorystyczne itp.);
- określa typowe zachowania podczas powyższych zagrożeń;
- przedstawia skutki paniki;
- wymienia przykłady postępowania w przypadku ataku terrorystycznego;
- na podstawie tekstów źródłowych, rysunków, rozpoznaje rodzaje broni konwencjonalnej oraz podaje przykłady prac o charakterze ratowniczym, wykonywanych przez ludność;
- wymienia przykłady broni masowego rażenia oraz sposoby ochrony w sytuacji ich użycia;
- wymienia przykłady budowli ochronnych;
- rozumie konieczność ewakuacji osób poszkodowanych z miejsca zdarzenia
- z pomocą nauczyciela wykonuje na manekinie, koledze/koleżance proste czynności jakie należy wykonać od momentu zdarzenia do momentu przyjazdu fachowych służb medycznych w sytuacjach wstrząsu, omdlenia, zasłabnięcia, braku przytomności z oddechem, braku przytomności bez oddechu, krwotoku, złamania, zwichnięcia, odmrożenia, poparzenia, zatrucia, wypadku drogowego;
- zna numery alarmowe oraz treść wezwania pomocy;
- wykorzystuje zawartość apteczki ratowniczej.